පංච ඕරම්භාගීය සංයෝජන: ලැයිස්තුවෙන් ඔබ්බට

මහා මාලුංක්‍ය සූත්‍රය ඇසුරින් ගැඹුරු විග්‍රහයක්

NotebookLM

භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ විමසීම

සැවැත් නුවර ජේතවනයේදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් අමතා මෙසේ විමසූ සේක:

"පින්වත් මහණෙනි, මා විසින් දේශනා කරන ලද පංච ඕරම්භාගීය සංයෝජනයන් ඔබ මතක තියාගෙන ද ඉන්නෙ?"

NotebookLM

මාලුංක්‍යපුත්ත හිමියන්ගේ පැහැදිලි පිළිතුර

ආයුෂ්මත් මාලුංක්‍යපුත්තයන්, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
දේශනා කළ සංයෝජන පහ නිවැරදිව නම් කරයි:

1. **සක්කායදිට්ඨිය** (Personality belief)

2. **විචිකිච්ඡාව** (Sceptical doubt)

3. **සීලබ්බත පරාමාසය** (Clinging to rites and rituals)

4. **කාමච්ඡන්දය** (Sensual desire)

5. **ව්‍යාපාදය** (Ill will)

NotebookLM

බුදුරදුන්ගේ අභියෝගය: ළදරු උපමාව

Buddha's Question

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ ප්‍රශ්න කරයි: "මාලුංක්‍යපුත්ත, මං ඔය ආකාරයෙන් ඕරම්භාගීය සංයෝජන කාට දේශනා කළා කියල ද මතක තබාගෙන ඉන්නෙ?"

1. සක්කායදිට්ඨිය
2. විචිකිච්ඡාව
3. සීලබ්බත පරාමාසය
4. කාමච්ඡන්දය
5. ව්‍යාපාදය

The Explanation

උන්වහන්සේගේ පැහැදිලි කිරීම: "උඩු අතට නිදන ඉතා ලාබාල ළදරුවෙකුට 'සක්කාය' කියන හැඟීම වත් නෑ. එහෙම එකේ ඔහුට 'සක්කාය දිට්ඨිය' උපදින්නෙ කොහොම ද?"

NotebookLM

අනුසය: ප්‍රකට නොවී පවතින ගුප්ත ස්වභාවය

ළදරුවෙකුට සවිඥානිකව සක්කාය දිට්ඨය, විචිකිච්ඡාව, කාමච්ඡන්දය වැනි සංයෝජන නැත.

නමුත්, බුදුරදුන් පැහැදිලි කරන පරිදි, ඒවා ‘ප්‍රකට නො වී අභ්‍යන්තරිකව පවතින දෙයක් (අනුසය) හැටියට’ පවතී.

සංයෝජන යනු මතුපිට සිතුවිලි පමණක් නොව, සිතේ ගැඹුරුම ස්ථරවල සැඟවී පවතින, හිදන්ගත නැඹුරුතාවයන් ය.

NotebookLM

පෘථග්ජනයා සහ ආර්ය ශ්‍රාවකයා: මාර්ග දෙකක්

අශ්‍රැතවත් පෘතග්ජනයා

- සංයෝජනයන්ගෙන් හාත්පස වැළඳගත්, යට වූ සිතින් වාසය කරයි.
- උපන් සංයෝජනයෙන් නිදහස් වීම ගැන ඒ අයුරින් නොදනී.
- එම නිසා සංයෝජන දැඩිව, බැහැර නොවී පවතී.

ශ්‍රැතවත් ආර්ය ශ්‍රාවකයා

- සංයෝජනයන්ගෙන් හාත්පස නොවැළඳගත්, යට නො වූ සිතින් වාසය කරයි.
- උපන් සංයෝජනයෙන් නිදහස් වීම ගැන ඒ අයුරින් දනී.
- එම නිසා සංයෝජන අනුසය සහිතව ම ප්‍රහීන වී යයි.

NotebookLM

අරටුවට ළඟා වීමට නම් නිවැරදි පිළිවෙත අත්‍යවශ්‍යයි

පින්වත් ආනන්දය, පංච ඕරම්භාගීය සංයෝජනයන් ප්‍රහාණය වීමට යම් මාර්ගයක් ඇද්ද, ඒ මාර්ගය අනුගමනය නො කොට ඒවා ප්‍රහාණය කරන්නේ ය යන කරුණ සිදු වෙන දෙයක් නොවේ.

උපමාව: ඉතා හොඳ අරටුවක් ඇති විශාල වෘක්ෂයක පොත්ත නො සිඳ, එළය නො සිඳ, අරටුව සිඳිනාට පුළුවන් ය කියා කීවොත් එය විය නො හැකි දෙයක්.

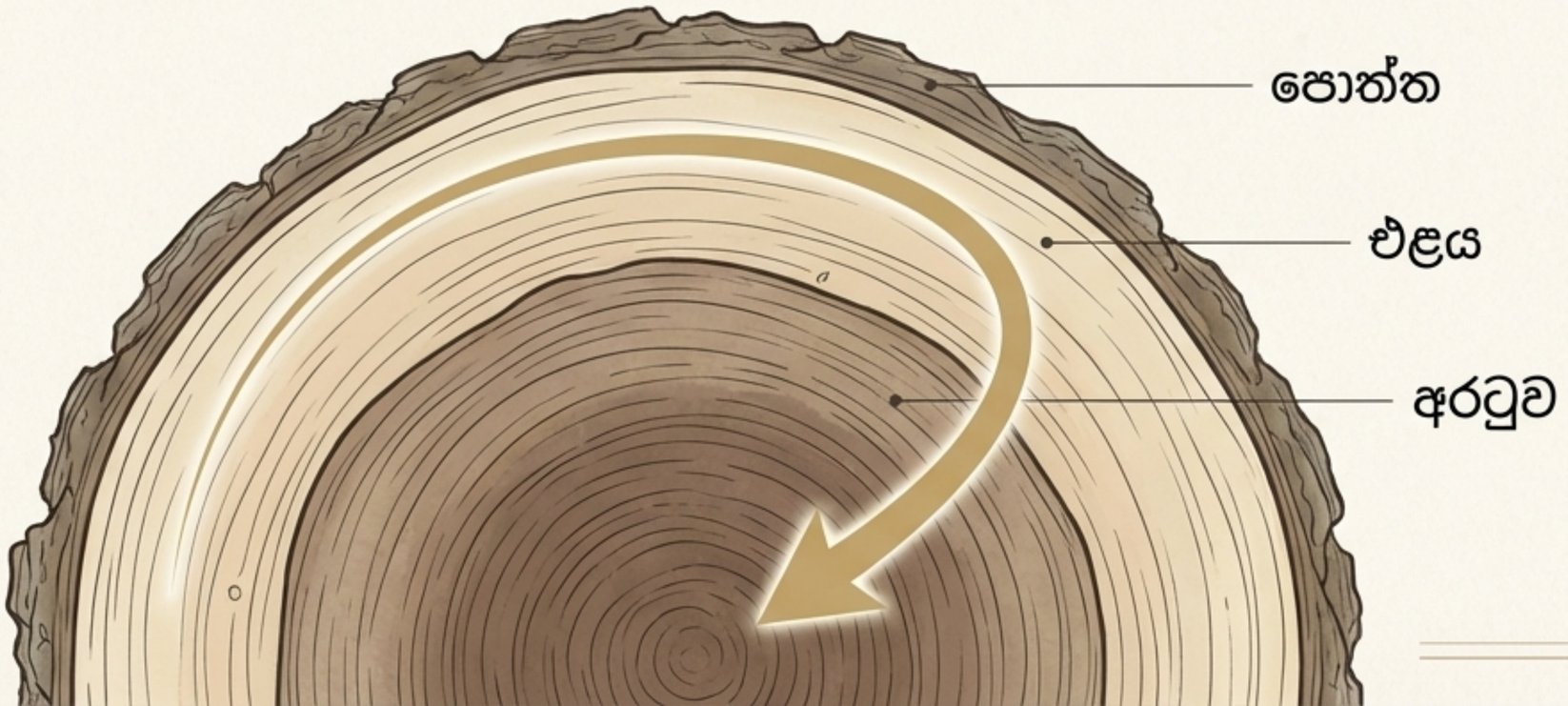

NotebookLM

සැඩ පහර තරණය කිරීමට අවශ්‍ය ශක්තිය

සක්කාය නිරෝධය පිණිස ධර්මය දේශනා කරන කල්හි:

දුර්වල පුරුෂයා

සිත ධර්මයෙහි බැසගන්නේ නැත, නොපහදී, නොපිහිටයි. ඔහු සැඩ පහරට හසුවී ගසාගෙන යන්නා වැනිය.

ශක්තිමත් පුරුෂයා

සිත ධර්මයෙහි බැසගනී, පහදී, පිහිටයි, මිදෙයි. ඔහු සැඩ පහර තරණය කර සුව සේ එතෙර වන්නා වැනිය.

NotebookLM

විමුක්ති මාර්ගයේ පළමු පියවර: ප්‍රථම ධ්‍යානය සහ යථාභූත ඥානය

මාර්ගය

කාමයන්ගෙන් සහ අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක විචාර සහිත ප්‍රථම ධ්‍යානය උපදවා ගැනීම.

විදර්ශනාව

එම සමාධියෙන් යුතුව, පංචස්කන්ධය (රූප, වේදනා, සංඥා, සංඛාර, විඤ්ඤාණ) මෙසේ මෙනෙහි කරයි: අනිත්‍ය, දුක්ඛ, රෝග, ගඬුවක්, හුලක්, ආබාධයක්, ශූන්‍ය, අනාත්ම වශයෙන්.

අරමුණ

"මෙය ශාන්තයි, මෙය ප්‍රණීතයි" ලෙස අමෘත ධාතුව වූ නිවනෙහි සිත පිහිටුවා ගැනීම.

NotebookLM

ධ්‍යාන මාර්ගයේ අනුක්‍රමික දියුණුව

මෙම විදර්ශනා ක්‍රියාවලිය ඉහළ ධ්‍යාන මට්ටම් වලදී ද අනුගමනය කෙරේ.

සෑම මට්ටමකදීම, සමාධිය ගැඹුරු වන අතර විදර්ශනා ඥානය වඩාත් සූක්ෂ්ම වේ.

NotebookLM

විමුක්ති මාර්ගයේ උත්තරීතර ප්‍රතිඵල

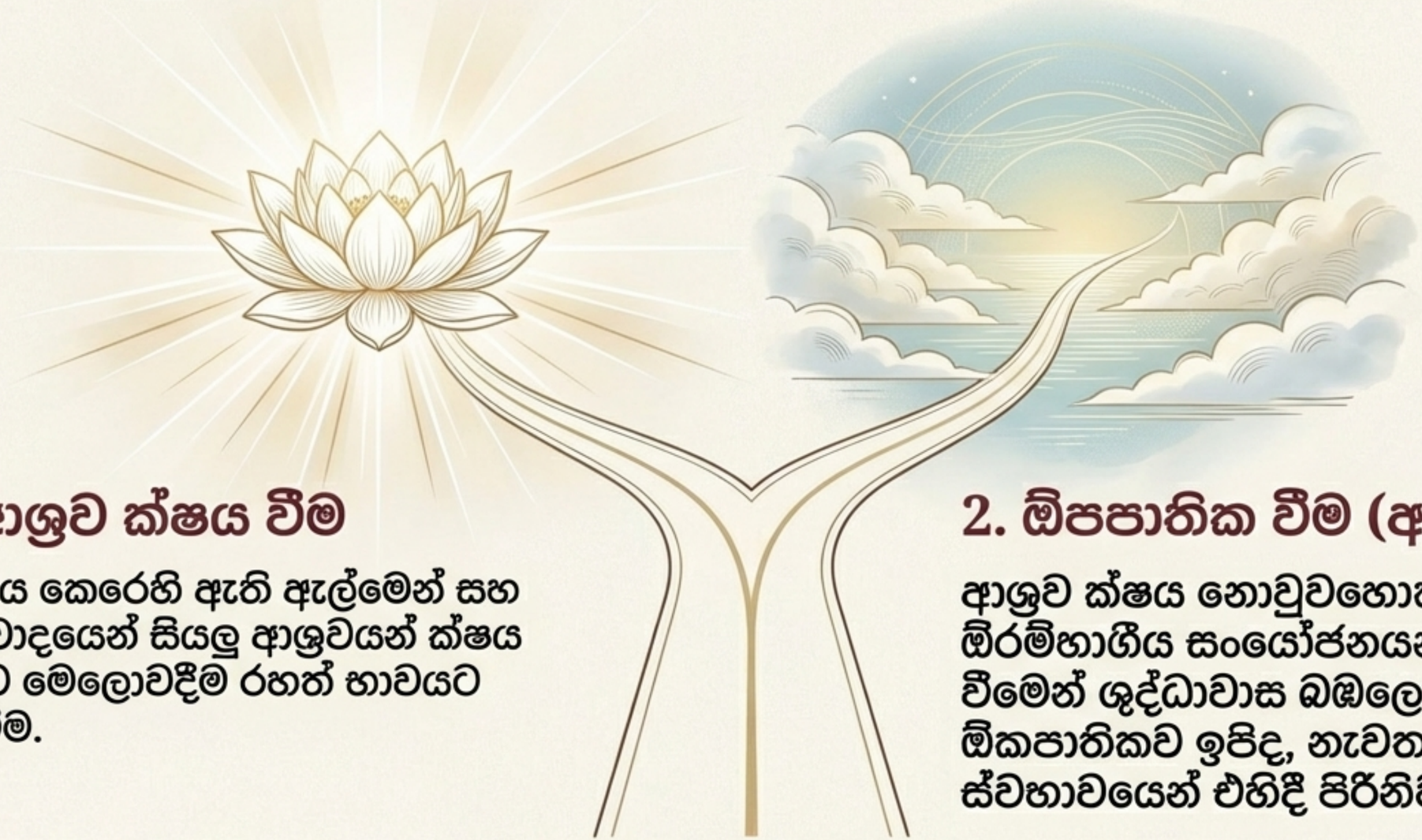

1. ආශ්‍රව ක්ෂය වීම

ධර්මය කෙරෙහි ඇති ඇල්මෙන් සහ ආශ්වාදයෙන් සියලු ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කොට මෙලොවදීම රහත් භාවයට පත්වීම.

2. ඕපපාතික වීම (අනාගාමී)

ආශ්‍රව ක්ෂය නොවුවහොත්, පංච ඕරම්භාගීය සංයෝජනයන් ක්ෂය වීමෙන් ශුද්ධාවාස බඹලොවක ඕකපාතිකව ඉපිද, නැවත නොඑන ස්වභාවයෙන් එහිදී පිරිනිවන් පෑම.

NotebookLM

ආනන්ද හිමියන්ගේ සූක්ෂ්ම පැනය

ආනන්ද හිමියන් මෙසේ විමසයි:

“ස්වාමීනී, ඉදින් පංච ඕරම්භාගීය සංයෝජනයන් ගේ ප්‍රහාණයට මෙය මාර්ගය නම්, මෙය ප්‍රතිපදාව නම්, එසේ ඇති කල්හි මෙහිලා ඇතැම් භික්ෂූන් චේතෝ විමුක්ති ලාභීන් වන්නටත්, ඇතැම් භික්ෂූන් ප්‍රඥා විමුක්ති ලාභීන් වන්නටත් හේතුව කුමක් ද?”

NotebookLM

පිළිතුර: ඉන්ද්‍රිය ධර්මයන්ගේ විවිධත්වය

භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පිළිතුර: ‘ආනන්දය, මං ඔය කාරණය පිළිබඳව පවසන්නේ ඒ භික්ෂූන් තුළ ඇති **ඉන්ද්‍රිය ධර්මයන් ගේ වෙනස්කමයි.**’’

මෙයින් අදහස් වන්නේ විමුක්ති මාර්ගය එකක් වුවද, පුද්ගලයන්ගේ සහජ ශක්තීන් (සද්ධා, විරිය, සති, සමාධි, ප්‍රඥා) සහ නැඹුරුතාවල විවිධත්වය මත ප්‍රතිඵලයේ ස්වභාවය සහ එය අත්විඳින ආකාරය වෙනස් විය හැකි බවයි.

NotebookLM

මහා මාලුංක්‍ය සූත්‍රයෙන් උගත හැකි ප්‍රධාන පාඩම්

ගැඹුරු ස්වභාවය

සංයෝජන යනු මතුපිටින් පෙනෙන සිතුවිලි පමණක් නොව, සිතේ ගැඹුරේ හෙව පවතින 'අනුසය' හෙවත් නිදන්ගත නැඹුරුතාවයන් ය.

අනිවාර්ය මාර්ගය

සංයෝජන ප්‍රහාණයට ඒවා ලැයිස්තුගත කර දැනගැනීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නැත; ධ්‍යාන සහ විදර්ශනා භාවනා මාර්ගය අනිවාර්යයෙන් වැඩිය යුතුය.

ක්‍රමානුකූල ප්‍රතිඵලය

විමුක්තිය යනු අහම්බයක් නොව, නිශ්චිත, ක්‍රමානුකූල, සහ අධිෂ්ඨානශීලී මානසික පුහුණුවක තාර්කික ප්‍රතිඵලයකි.

NotebookLM

සතුටු සිත් ඇති ආයුෂ්මත් ආනන්දයන්
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ මෙම දේශනය
ඉතාම ඉතාම සතුටින් පිළිගත්තා.

NotebookLM